

Den 4. januar 2024 kl. 14:00 blev skifteretten sat af retsassessor Claes Dall Hersland.

Der blev foretaget:

6-312/2023

Gældssaneringssagen

A

...

Skifteretten afsagde

K E N D E L S E

Tjenestemændenes Låneforening har rejst indsigelse mod gældssaneringsforslaget, idet foreningen under anbringende af, at gældsforholdet er at sidestille med en pantesikret fordring, jf. konkurslovens § 199, stk. 4, er af den opfattelse, at As gæld til foreningen ikke skal omfattes af gældssaneringssagen.

Skifterettens medhjælper, advokat Lars Brinkmann, har anført følgende om spørgsmålet i gældssaneringsforslaget:

”Tjenestemændenes Låneforening har anmeldt et krav på kr. 79.449. Lånet er optaget i 2007, hvor hovedstolen udgjorde kr. 123.700. Det er gjort gældende, at kreditor har sikkerhed i udbetalt løn og pension, hvorfor kravet ikke er omfattet af gældssaneringen, jf. herved U 1991.49 Ø. Synspunktet baseres på Konkurslovens § 199 stk. 4, tidligere stk. 2, hvorefter pantesikrede fordringer ikke omfattes af gældssaneringen.

Der henvises til Gældssanering, version 3.0, s. 279f. Ifølge det for medhjælper oplyste, er lånet optaget på et tidspunkt, hvor skyldner var ansat som fængselsbetjent, og var ansat som tjenestemand.

Skyldner har oplyst, at han har søgt lånet afviklet frem til det tidspunkt, hvor han søgte gældssanering. På den baggrund vurderer medhjælper, at fordringen ikke er forældet, jf. herved Forældelseslovens § 15.

Medhjælper har endvidere konstateret, at skyldner, på trods af skyldners egen forventning om det modsatte, har optjent ret til pension. Ved log-in på tjenestemandpension.dk vises der en pension for skyldner ved en pensionsalder på 60 år, der udgør livsvarigt kr. 37.733 pr. år og kr. 5.870 ophørende pr. år.

Medhjælper bemærker, at Vestre Landsret har truffet afgørelse i en lignende sag refereret i U.2018.1591V, hvor Landsretten nåede frem til, at der i den konkrete sag ikke var grundlag for at holde fordringen uden for gældssaneringen. Landsrettens begrundelse var følgende:

- Den etablerede lønforskrivning, hvorved Danmarks Lærerforening har fået transport i en del af A's endnu ikke optjente løn, afhænger af A's fortsatte ansættelse som overenskomstansat lærer. Det følger af vilkårene for låneaftalen, at Danmarks Lærerforening bl.a. er berettiget til at opsiges medlemslånet uden varsel og forlange lånet betalt straks, hvis A fratræder sin stilling uden at opnå pension, samt hvis hun overgår til et andet ansættelsesområde eller midlertidigt ophører i sin ansættelse, fx ved orlov eller ledighed, hvor lønnotering ikke kan finde sted, medmindre der i stedet indgås aftale mellem A, hendes pengeinstitut og Danmarks Lærerforening om betaling via Betalingsservice.

Herefter, og da lønforskrivningen kan bringes til ophør som følge af forhold, som Danmarks Lærerforening ikke har nogen indflydelse på, herunder ved A's eller ... Kommunes opsigelse af hendes ansættelsesforhold, finder landsretten ikke, at den indgåede aftale om lønforskrivning udgør en sådan sikkerhed for Danmarks Lærerforenings krav, at medlemslånet kan sidestilles med en pantefordring, jf. konkurslovens § 199, stk. 2.

Gældssanering, version 3.0 anfører, s. 280, at denne afgørelse synes at have ganske meget for sig.

Skyldners gældsbrev indeholder følgende bestemmelser: Den månedlige ydelse indeholdes i min løn, pension, ventepenge eller rådighedsløn, i overensstemmelse med den afgivne lønforskrivning..... Dersom jeg afskediges eller udtræder af tjenesten – midlertidigt eller varigt – således at lønforskrivningen gøres uvirksom, kan låneforeningen kræve restgælden indfriet straks. Lånet er i øvrigt uopsigeligt fra låneforeningens side, men kan når som helt indfries af mig...

Skyldner har i forbindelse med lånets optagelse underskrevet særskilt dokument om lønforskrivning. Det fremgår, at skyldner har givet låneforeningen ret til at få udbetalt løn, ventepenge, rådighedsløn, pension eller pensionsbidrag udbetalt hos den til enhver tid værende løn- eller pensionsudbetalende myndighed. Tilsvarende formulering er anvendt i sagen omfattet af Vestre Landsrets kendelse.

Det fremgår endvidere lønforskrivningsdokumentet, at retten til at få forskrivningsbeløbet udbetalt på anfordring overgår til den långivende bank, når det derfra oplyses, at låneforeningen ikke overholder forpligtelserne i den aftale, der er indgået med banken. Det bemærkes, at der i dokumentets note er henvist til bl.a. Tjenestemandens lovens § 34 og § 3 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen. Lånet omfattet af Vestre Landsrets kendelse var ydet med henvisning til § 3 i overenskomsten for lærere.

Det bemærkes, at den fulde fordring er søgt inkasseret ved fogedforretning i april 2012. Medhjælper lægger således til grund, at lånet dermed er opsagt til indfrielse af kreditor.

Medhjælper bemærker endvidere, at Vestre Landsrets kendelse vedrører en lærer, der ikke var tjenestemand men overenskomstansat. Dette forhold har Vestre Landsret ikke tillagt vægt, uanset at forholdet var gjort gældende, og medhjælper lægger derfor til grund, at ansættelsen som overenskomstansat eller tjenestemand ikke havde betydning.

Forholdene i sagen omfattet af Vestre Landsrets kendelse adskiller sig fra denne sag, derved at skyldner ikke længere er ansat. I Vestre Landsrets kendelse var den pågældende skyldner fortsat ansat, hvorfor der fortsat var grundlag for lønforskrivning.

0

Medhjælper forstår Vestre Landsrets kendelse således, at sikkerheden, der begrunder at lånet kan holdes uden for gældssaneringen, knyttes til selve lønforskrivningen. Endvidere forstår medhjælper Vestre Landsrets kendelse således, at hvis sikkerheden, lønforskrivningen, kan bringes til ophør som følge af forhold, som kreditor, pantnaver, ikke har indflydelse på, som eksempel fratræden på grund af opsigelse, da har kreditor ikke en sikkerhed, der begrunder, at fordringen er pantesikret på en sådan måde, at den er omfattet af Konkurslovens § 199 stk. 4."

Tjenestemændenes Låneforening har ved advokat Josephine Athena Østergaard anført følgende til støtte for indsigelsen:

"Under henvisning til det fremsendte gældssaneringsforslag af 3. november 2023 skal vi herved - på vegne af vor klient, Tjenestemændenes Låneforening - fremkomme med nedenstående indsigelse til gældssaneringsforslaget for A.

FAKTUM

Skifteretten i Kolding indledte den 29. juni 2023 gældssaneringssag for A. Ved brev af 12. juli 2023 fastholdte Tjenestemændenes Låneforening, at ansøger har optaget et lån med lønforskrivning i sin løn hhv. pension, der skal holdes uden for gældssaneringen. I den forbindelse skal den resterende gæld (DKK 79.499,11 pr. 4. juli 2023) afdrages som lønforskrivning i den fremtidige pension. Medhjælper har modtaget relevant dokumentation herfor.

På trods heraf har vi i gældssaneringsforslaget for A af 3. november 2023 konstateret, at Tjenestemændenes Låneforenings krav er medtaget som et sædvanligt krav omfattet af gældssaneringen.

Det var - og er fortsat - Tjenestemændenes Låneforenings klare opfattelse, at lånet ikke omfattes af gældssaneringen, jf. U 1991.49 Ø og utrykt kendelse fra Østre Landsret af 2. november 2023 samt nærmere nedenfor.

NÆRMERE OM LÅNET

Kendelse om gældssanering omfatter som bekendt ikke pantefordringer i det omfang, pantet strækker til, jf. konkurslovens § 199, stk. 4, 1. pkt. Dette princip omfatter ligeledes lån med lønforskrivning, når der er ydet et lovhjemlet lån af Tjenestemændenes Låneforening, jf. U 1991.49 Ø. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det fortsat er denne praksis, der følges i gældssaneringssager, hvor der er lønforskrivninger for tjenestemænd.

Dette fremgår tilsvarende af den nylige (utrykte) kendelse fra Østre Landsret af 2. november 2023. I den utrykte kendelse er situationen meget lig nærværende, hvor skyldner tilsvarende tidligere var ansat som tjenestemand, og hvor der samtidig ville være pension at modregne i, selvom hun var fratrådt på tidspunktet for gældssaneringen og ikke længere modtog løn. Landsretten fandt i den forbindelse, at

"[...] den mellem parterne på tidspunktet for lånets optagelse aftalte lønforskrivning i [skyldners] løn og pension må sidestilles med en pantelignende fordring med den virkning, at den sikrede del af fordringen ikke blev omfattet af gældssaneringskendelsen, jf. konkurslovens § 208 b, stk. 2, jf. § 199, stk. 4, og Østre Landsrets dom af 23. august 1990 i sag 15-455/1989 (UfR1991.49 Ø).

På gældssanerings tidspunktet bestod der ikke længere en adgang til modregning i [skyldners] løn, men der foreligger ikke nærmere oplysninger om størrelsen af den af [skyldner] under tjenestemandsansættelsen optjente pension. Det er efter de foreliggende oplysninger derfor heller ikke muligt at fastslå, om låneforskrivningens fordring på gældssanerings tidspunktet i sin helhed var sikret ved lønforskrivning i den af [skyldner] optjente pension, eller om en del af fordringen var usikret og dermed bortfaldet."

Østre Landsret fandt således, at lønforskrivningen netop var at sidestille med en pantelignende fordring - selv for det tilfælde, at sikkerheden er i form af en ventende pension. Anonymiseret udskrift af kendelsen er vedlagt denne indsigelse

Der henvises i gældssaneringsforslaget af 3. november 2023 til afgørelsen U 2018.1591 V. I afgørelsen er situationen som også tidligere anført imidlertid anderledes, idet denne vedrører et lån ydet til en overenskomstansat og dermed ikke et lovhjemlet lån i medfør af tjenestemandslovens § 57, som tilfældet er i U 1991.49 Ø og Østre Landsrets kendelse af 2. november 2023.

U 2018.1519 V vedrører således lønforskrivning til sikkerhed for et lån til en lærer. Vestre Landsret fandt i den forbindelse, at et medlemslån med lønforskrivning, der var ydet til en overenskomstansat, ikke kunne sidestilles med en pantefordring i medfør af konkurslovens § 199, stk. 2.

Det gøres videre i forslaget gældende, at den etablerede lønforskrivning ikke kan sidestilles med en pantefordring, idet den afhænger af låntagers fortsatte ansættelse, og at lønforskrivningen kan bringes til ophør som følge af forhold, som långiver ikke har nogen indflydelse på, herunder ved låntagers eller arbejdsgivers opsigelse af ansættelsesforholdet. Dette synspunkt følger af den omtalte dom, U 2018.1591 V, der som beskrevet ovenfor behandler et ydet lån til en overenskomstansat. Synspunktet kan ikke anvendes i nærværende sag, idet der her er tale om en ansættelse som tjenestemand, hvor særlige ansættelsesretlige forhold gør sig gældende. Der kan derimod drages direkte paralleller til U 1991.49 Ø og Østre Landsrets kendelse af 2. november 2023.

I forbindelse hermed bemærkes, at det generelt antages, at der ikke er de samme beskyttelseshensyn for en overenskomstansat som for en tjenestemandsansat, herunder i form af særlige forhold relateret til ansættelse og afskedigelse, som netop er det, der tillægges betydning i U 2018.1591 V.

U 2018.1591 V regulerer herefter ikke lån med lønforskrivning, der er optaget i medfør af tjenestemandslovens § 57. Et sådant lån kan i henhold til U 1991.49 Ø og Østre Landsrets kendelse af 2. november 2023 fortsat sidestilles med en panteretlig fordring, jf. principperne i konkurslovens § 199, stk. 2, i modsætning til et lån med lønforskrivning for overenskomstansatte. U 2018.1591 V omhandler således udelukkende lån, der er optaget med udgangspunkt i og nærmere reguleret af en overenskomst.

Det fastholdes herefter på baggrund af ovenstående, at Tjenestemændenes Låneforenings krav ikke skal omfattes af saneringen, og at lønforskrivningen dermed kan fastholdes med den refleksvirkning, at retten til lønforskrivningen via den "afventende" pension ikke fortabes i fremtiden.

Det fastholdes herefter på baggrund af ovenstående, at Tjenestemændenes Låneforenings krav ikke skal omfattes af saneringen, og at lønforskrivningen dermed kan fastholdes med den refleksvirkning, at retten til lønforskrivningen via den "afventende" pension ikke fortabes i fremtiden."

Skifterettens begrundelse og resultat

Det er i gælds brevet mellem Tjenestemændenes Låneforening og A forudsat, at lønforskrivningen bortfalder, såfremt ansættelsesforholdet ophører.

Ansættelsesforholdet er ophørt.

Herefter, og idet skifteretten tillige er enig i de øvrige synspunkter, som medhjælper har anført i gældssaneringsforslaget, tages Tjenestemændenes Låneforenings indsigelse om, at gældsforholdet ikke skal gældssaneres, ikke til følge.

Efter det oplyste om gældens størrelse sammenholdt med ansøgerens indtægtsmuligheder og økonomiske forhold i øvrigt finder skifteretten det godtgjort, at ansøgeren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser.

Oplysningerne om ansøgerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler for en gældssanering. Skifteretten finder herefter, at betingelserne i konkurslovens § 197 er opfyldt.

Da det fremsatte forslag findes at stå i rimeligt forhold til ansøgerens formåen, tages forslaget til følge.

Derfor bestemmes

Usikret gæld stiftet af A før den 29-06-2023 nedsættes til 14,795 %, der betales over en 3-årig periode.

Der bortses fra fordringer, som kun vil afkaste 3.600 kr. i afdragsperioden, jf. konkurslovens § 216, stk. 2, 2-4 pkt., samt bekendtgørelse om gældssanering § 14.

Udlodning til kreditorerne finder sted én gang årligt i december måned, første gang i 2024.

Medhjælper udfærdiger udlodningsliste.

Ansøgeren er vejledt om retsvirkningerne af kendelsen.

Skifteretten fastsatte medhjælperes salær til 24.440,00 kr. + moms 6.110,00 kr., og godtgørelse af udlæg på 1.702,00 kr., i alt 32.252,00 kr., der endeligt betales af statskassen.

Sagen sluttet.

Skifteretten hævet.